

[Ole Bjørn Kraft.]

skulle prøve forhandlingens vej til det yderste. Denne udtalelse er nærmest uforståelig. Det ærede medlem vil vel ikke påstå, at de vesteuropæiske stater ikke har gjort det, at de vesteuropæiske stater ikke netop har søgt den vej frem, som det ærede medlem anbefaler, også med hensyn til, at grundlaget måtte være de frie valg. Det er egentlig ganske ejendommeligt at høre den ærede radikale ordfører udtale sig om dette spørgsmål med det kendskab, som det ærede medlem dog må have til, hvordan forholdet med hensyn til denne forhandlingsvilje og spørgsmålet om frie valg har været fra henholdsvis vests og østs side.

Dernæst vil jeg gerne sige nogle ord om nogle af de andre synspunkter, som det ærede medlem førte frem. Det ærede medlem anbefalede os at søge udsættelse; han hævdede, at den højtærede udenrigsminister på Danmarks vegne skulle udøve al sin indflydelse for at få en sådan udsættelse. Heroverfor vil jeg gerne fremsætte en principiel bemærkning. Et lands mulighed for at udøve indflydelse afhænger i meget af den tillid, der næres mellem forbundsfællerne, og den holdning, man har indtaget på en lang række områder; og det ærede medlem vil ikke kunne nægte, at den radikale agitation her i landet, de synspunkter, som har været ført frem, og den usikkerhed, der herigennem kan være blevet skabt om det danske folks stilling, kun kan have haft eet resultat på dette område, nemlig at svække Danmarks stilling og svække Danmarks mulighed for at blive hørt.

Det ærede medlem har stillet forslag om en udsættelse af spørgsmålet om Danmarks stillingtagen og om afholdelse af en folkeafstemning. Det interesserer mig, at det radikale parti stiller et sådant forslag. Ved en tidligere lejlighed, nemlig da rigsdagen skulle give sin tilslutning til, at regeringen var gået med til oprettelsen af fælles forsvarsstyrker i Europa, hvori vesttyske styrker kunne deltage, stillede det kommunistiske parti et forslag om, at der, inden denne beslutning blev godkendt, skulle afholdes en folkeafstemning. Da vendte den radikale ordfører, det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, sig meget bestemt imod at afholde en folkeafstemning om dette spørgsmål. Jeg håber, jeg har formandens

tilladelse til et citat; det står i folketings-tidende for 6. februar 1951, spalte 2076. Her udtalte det ærede medlem hr. Johs. Christiansen:

„Det af kommunisterne stillede ændringsforslag er der jo overhovedet ingen mulighed for at praktisere. Regeringen har med tilslutning af et flertal i rigsdagen i forvejen gennem de mellem Atlantpagtlandene førte forhandlinger forpligtet Danmark så vidt, at det i hvert tilfælde ikke er muligt at gøre denne sags videre forløb afhængigt af en folkeafstemning. Folkeafstemningsprincippet skulle have været anvendt på det rigtige tidspunkt, nemlig forinden tilslutningen til Atlantpagten blev givet. Man vil vide, at mit parti dengang stillede forslag netop derom; desværre blev det stemt ned. Det, kommunisterne her foreslår, er efter min opfattelse en kompromittering af hele folkeafstemningstanken.“

Nu er billedet pludselig vendt. Nu stiller det ærede medlem, skønt spørgsmålet om vesttyske styrker jo i princippet er afgjort, forslag om afholdelse af en folkeafstemning og finder varm tilslutning dertil fra kommunistisk side. Tanken om, at vi skulle kræve tid, er jo, synes jeg, lige så vanskelig at forstå som de andre udtalelser, thi det er tre år siden, at denne sag i princippet blev afgjort, og dernæst har der lige siden da været en stadig løbende debat om disse spørgsmål.

Men jeg vil gerne spørge det ærede medlem, om han egentlig er ganske klar over, hvad det ville betyde, hvis hans ønske blev fulgt. Jeg tror, det ærede medlem må være klar over, hvilken side det er, der ville hilse et dansk krav om udsættelse og dermed ny usikkerhed og utryghed om hele denne sag med tilfredshed, hvilken side der just venter på, at der skal opstå splittelse og usikkerhed mellem Atlantpagtens medlemmer.

Hvad ville det ærede medlem iøvrigt sætte i stedet, når det ærede medlem nu vender sig mod Tysklands optagelse i NATO, mod Tysklands genbevæbning? Det ærede medlems henvisning til Norden har dog ikke megen mening i denne forbindelse. Står det ikke ganske klart for det ærede medlem, at det norske storting i går med stort flertal har tiltrådt Norges accept af de